

EL

Andelsel

Sedan några år tillbaka erbjuds hushållskonsumenter att köpa el genom att bli andelsägare i en produktionsanläggning för el. Hittills har alla dessa erbjudanden varit kopplade till anläggning för vindkraft men det kan i framtiden även komma att gälla andra produktionsätt för el.

Andelsel är benämningen på en typ av avtal där konsumenterna själva investerar i en eller flera andelar i en produktionsanläggning. För varje andel får konsumenten köpa ett visst bestämt antal kilowattimmar per år. Det går inte att köpa andelar för hela årsförbrukningen. Det resterande behovet av kilowattimmar kompletteras med inköp av el enligt traditionell typ av avtal med fast eller rörligt pris.

Verksamheten bedrivs oftast så att det är ett elhandelsföretag som ansvarar för administration och fakturering av andelselen samt försäljning av kompletterande avtal. Själva ägandet av produktionsanläggningen kan ha formen av ett kooperativ eller en andelsförening. En produktionsanläggning kan bestå av en eller flera generatorer för el.

Beskrivning

Vid jämförelse av erbjudanden med andelsel och avtal av traditionell typ finns det några viktiga saker att notera:

Andelsel innebär att du köper (investerar i) andelar i en produktionsanläggning. Det innebär att du förutom kostnaden för den el du köper även måste betala en summa för själva andelarna. Eftersom ett sådant köp av andel är en investering så uppstår en finansiell kostnad som bör tas med vid jämförelser med avtal av traditionell typ. Denna kostnad kan baseras på vad som motsvarar lånekostnaden för andelens pris.

För varje andel som du köper får du således köpa en förutbestämd mängd el till ett förutbestämt pris. Oftast tillåter avtalen om andelsel att du endast utnyttjar hela andelar.

Exempel:

- En andel berättigar till förbrukning av 1.000 kWh/år. Har du en årsförbrukning på 1.750 kWh så kan du använda din andel och måste köpa resterande 750 kWh med ett kompletterande traditionellt avtal.
- Om du istället har en förbrukning på 2.500 kWh/år så kan du istället ha köpt två andelar och kompletterat med 500 kWh.

Genom att du i förväg aldrig vet din exakta årsförbrukning måste du således alltid komplettera andelselen med ett traditionellt avtal. Av detta skäl rekommenderar de flesta som erbjuder andelsel att

konsumenter inte köper andelar som motsvarar mer än 80% av den beräknade årsförbrukningen.

Dessutom finns det skattemässiga skäl att inte investera i fler andelar än vad som motsvarar den egna förbrukningen. Om investeringen i andelar är större än elförbrukningen kan det lägre elpriset för andelsel bli föremål för beskattning.

De kompletterande avtal som hittills erbjudits är vanliga standardavtal med fast eller rörligt pris.

De erbjudanden om andelsel som hittills förekommit har varit koppelade till produktionsanläggningar för vindkraft. Begreppet andelsel förknippas därför ofta med detta och annan miljövänlig produktion. Det finns dock inget som säger att andelsel även i framtiden alltid är miljöanpassad. I stället avgörs detta av hur miljöanpassad respektive produktionsmetod är, som erbjuds som andelsel.

Att tänka på vid val av andelsel

Det elpris som du som konsument får betala för din andelsel är ofta betydligt lägre än motsvarande traditionella elpris. Kom dock ihåg att all andelsel måste kompletteras med el från ett traditionellt avtal och att dessa kompletteringsavtal kan ibland ha ett förhållandevis högt pris.

Många konsumenter kan uppleva det som positivt att veta inte bara hur den el som förbrukas i hushållet producerats utan även var. Konsumenten kan på detta sätt bidra till utvecklingen i en viss region.

Andelsel för konsumenter innebär inga direkta nackdelar, men du bör vara medveten om att du genom att investera i andelar även tar en finansiell risk på samma sätt som till exempel vid ett köp av en aktie eller en fondandel. Värdet på andelen kan komma att förändras över tiden. Att köpa andelsel innebär ofta ett mycket långt avtal, kanske betydligt längre än fem år.

En genomgång av de befintliga erbjudanden med andelsel som erbjuds till konsumenter visar att det för några, eller något, saknas:

- Ett fast elpris för en längre tid - när det gäller andelsel.
- Garanti, eller värdesäkring på andel
- Avtal om kompletteringsel med lång bindningstid.

För att få en rättvisande jämförelse mellan traditionella avtal och erbjudanden med andelsel bör även kostnaden för det kompletterande avtalet likväl som den finansiella kostnaden för investering i andelar tas med.

Om det kompletterande elprisavtalet är dyrt, och omfattar en stor andel av elförbrukningen, kan det medföra att den sammanlagda kostnaden i en del fall blir högre än för motsvarande traditionella elavtal. I erbjudanden om andelsel brukar kostnad för kompletterande avtal inte redovisas, vilket gör det svårare att bedöma hela kostnaden.

Ytterligare information om vindkraft

På webbplatsen www.vindlov.se hittar du information om hur det går till att få tillstånd för att bygga vindkraftverk. Informationen är skriven av samtliga myndigheter som är involverade i tillståndspröcessen.

Det nationella Nätverket för vindbruk arbetar för en ökad utbyggnad av vindkraft. Syftet med nätverket är att sprida kunskap och information om vindkraft samt att stödja regionala initiativ av nationell betydelse. Nätverket för vindbruk har bildats på uppdrag av regeringen. Energimyndigheten är navet i nätverket. Nätverkets information hittar du på www.natverketforvindbruk.se.